

პროფესიული სტუდენტების და კურსდამთავრებულების კვლევის მეთოდოლოგიის

დებულება

მუხლი 1. მიზანი და რეგულირების სფერო

1. ეს დებულება არეგულირებს სსიპ საქართველოს ტექნიკურ უნივერსიტეტის (შემდგომში „უნივერსიტეტი“) პროფესიული სტუდენტების და კურსდამთავრებულების კვლევის მეთოდოლოგიას და განსაზღვრავს კვლევის ჩატარების წესს.
2. დებულების მიზანია უნივერსიტეტმა განახორციელოს პროფესიული განათლების მიმართულებით მნიშვნელოვან საკითხებზე შიდა და გარე კვლევები, რათა მან შეძლოს არსებული მდგომარეობის სწორი შეფასება/ანალიზი, არსებული ხარვეზის გამოსწორებისა და შემდგომი საქმიანობის ეფექტურად დაგეგმვისთვის.
3. საკითხები, რომელიც არ არის მოწესრიგებული წინამდებარე დებულებით, რეგულირდება პროფესიული განათლების სფეროში მოქმედი კანონმდებლობით, უნივერსიტეტის წესდებით, უნივერსიტეტის მართვის ორგანოების (მმართველი სუბიექტების) ინდივიდუალური სამართლებრივი აქტებით.

მუხლი 2. კვლევის მეთოდები და ამოცანები

1. უნივერსიტეტი პროფესიული განათლების მიმართულებით შეიმუშავებს კვლევის სხვადასხვა მეთოდს (რაოდენობრივი, თვისებრივი, სასწავლო პროცესთან დაკავშირებული მტკიცებულებების მოკვლევის მეთოდი), რომელიც იძლევა პროცესის სიჯანსაღის სხვადასხვა კუთხით გაანალიზების საშუალებას.
2. პროფესიული განათლების მიმართულებით უნივერსიტეტში მიმდინარე საქმიანობის შეფასება და მისი განვითარება ხორციელდება ობიექტური კვლევებით მიღებული შედეგების ანალიზის - შიდა და გარე საჭიროებების დადგენის საფუძველზე.
3. უნივერსიტეტის შიდა საჭიროებების დადგენის დროს კვლევის სამიზნე აუდიტორიაა პროფესიული სტუდენტი, პროფესიული განათლების მასწავლებელი/ინსტრუქტორი, ადმინისტრაციული პერსონალი, ხოლო გარე საჭიროებების დადგენის დროს - დამსაქმებელი, პროფესიული ასოციაციები, შრომის ბაზარი და სხვა.
4. კვლევებით დგინდება შრომის ბაზრის მოთხოვნა, დამსაქმებლის კმაყოფილება, პროფესიული სტუდენტის, პერსონალის, კურსდამთავრებულის კმაყოფილება, ამასთან, პროფესიული საგანმანათლებლო პროგრამ(ებ)ის (შემდგომში „პროგრამა“), სასწავლო პროცესის განხორციელებასთან დაკავშირებული საკითხები და ა.შ. სხვადასხვა პლატფორმის გამოყენებით, კვლევების ჩატარებისა და შედეგების შეჯამების შემდეგ, პარალელურად შესაძლებელია საჭირო გახდეს მიღებული შედეგების დამატებით დაზუსტება, რისთვისაც გამოიყენება თვისობრივი კვლევა.

6. რაოდენობრივი კვლევით შესაძლებელია დადგინდეს:

ა) პროფესიული სტუდენტის კმაყოფილების კვლევა. კერძოდ: სტუდენტური სერვისებით, სასწავლო პროცესით, ინფრასტრუქტურით და ა.შ. კმაყოფილება პროფესიული სტუდენტის მხრიდან;

ბ) პროფესიული განათლების მასწავლებლების კმაყოფილების კვლევა. კერძოდ: ინფრასტრუქტურით, სერვისებით, სამუშაო პირობებით, მხარდამჭერის სერვისებით და ა.შ.

გ) ინსტრუქტორის (ასეთის არსებობის შემთხვევაში) მიერ სწავლების შეფასება. აღნიშნული კვლევა მიზნად ისახავს შეაფასოს თუ რამდენად იცნობს ინსტრუქტორი საგანმანათლებლო პროგრამის მიზნებს, მისაღწევ შედეგებს, სასწავლო პროცესს და შეფასების მეთოდებს.

დ) პროფესიული სტუდენტის მიერ სასწავლო პროცესის შეფასება. აღნიშნული კვლევა მიზნად ისახავს შეაფასოს პროფესიული განათლების მასწავლებლის/ინსტრუქტორის პედაგოგიური საქმიანობა. კვლევის ფარგლებში პროფესიული სტუდენტი აფასებს მოდულს, მის მოცულობას, სწავლის შედეგების მიზნობრიობას, შეფასების ფორმებს და მეთოდებს, სწავლების მეთოდებს, პრაქტიკულ კომპონენტს, მასწავლებლის კომპეტენციას, სასწავლო რესურსებს (მასალები, ლიტერატურა) და ა.შ.

ე) პროფესიული განათლების მასწავლებლების მიერ სასწავლო პროცესის შეფასება. ეს კვლევა მნიშვნელოვანია იმისთვის რომ საჭიროების შემთხვევაში, კანონმდებლობიდან დადგენილი წესით დაიხვეწოს მოდულებში დამხმარე ჩანაწერები, მათ შორის განახლდეს სასწავლო რესურსი, სასწავლო გეგმა, საჭიროების შემთხვევაში აღმოიფხვრას ხარვეზები სასწავლო პროცესის მატერიალური რესურსებით დროულ უზრუნველყოფასთან დაკავშირებით;

ვ) პროფესიული სტუდენტის მიერ პრაქტიკის შეფასება. ეს გამოკითხვა მნიშვნელოვანია განსაკუთრებით იმ პროგრამების შეფასებისა და განვითარებისთვის, რომლებიც ხორციელდება პარტნიორ ორგანიზაციაში. პროფესიული სტუდენტები აფასებენ სასწავლო და სამუშაო გარემოს, პირობებს, ინსტრუქტორის (ასეთის არსებობის შემთხვევაში) კომპეტენციას და ა.შ.

ზ) კურსდამთავრებულის მიერ პროფესიული საგანმანათლებლო პროგრამის შეფასება და კმაყოფილების კვლევა. ეს არის ინსტრუმენტი, შეფასდეს როგორც პროგრამის სწავლის შედეგის მიღწევა, ასევე პროგრამაზე სწავლების პერიოდის კმაყოფილება. კურსდამთავრებული აფასებს პროგრამის მიზნებს, სასწავლო გეგმას, სწავლის შედეგებს და სხვ. თუ როგორი კმაყოფილი არიან მიღებული ცოდნითა და პრაქტიკული უნარებით, რამდენად გამართლდა მათი მოლოდინები;

თ) დამსაქმებლის მიერ პროფესიული საგანმანათლებლო პროგრამის შეფასება. ეს კვლევა ძალიან მნიშვნელოვანია პროგრამების განვითარებისთვის. კვლევის შედეგების შეფასების შედეგად შესაძლებელია პროგრამაში ცვლილებების განხორციელება;

ი) პროფესიული განათლების ადმინისტრირების პროცესის განმახორციელებელი პერსონალის კმაყოფილების კვლევა. კერძოდ: პერსონალის მხრიდან უნივერსიტეტის მართვის პროცესებით კმაყოფილება, მაგალითად როგორცაა: მართვის სტილი, შრომის ანაზღაურება, პერსონალის განვითარებაზე ზრუნვა, ინფრასტრუქტურა, მხარდამჭერი სერვისები, სასწავლო პროცესი და სხვა.

7. თვისებრივი კვლევები ხორციელდება ინდივიდუალური ინტერვიუებისა და ჯგუფური დისკუსიის (ფოკუს ჯგუფი) გზით. ფოკუს ჯგუფი შესაძლოა იყოს მაქსიმუმ 8-10 პირისგან შემდგარი. ჯგუფური დისკუსიის ან/და ინდივიდუალური ინტერვიუების თითოეულ კონკრეტულ შემთხვევაში ვინ იქნება სამიზნე ჯგუფი და რამდენი ჯგუფური დისკუსია გაიმართება გადაწყვეტილებას იღებს უნივერსიტეტის ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახური სასწავლო პროცესების მართვის სამსახურთან თანამშრომლობით. მტკიცებულებად წარმოდგენილი შეიძლება იყოს ფოტო ან/და აუდიო მასალა და დგება შესაბამისი ოქმი.

8. პროფესიული პროგრამების სასწავლო პროცესთან დაკავშირებული მტკიცებულებების კვლევა ორიენტირებულია პროგრამებზე სასწავლო პროცესის განხორციელების ვალიდურ შეფასებაზე. კერძოდ, პერიოდულად ან/და საჭიროებისამებრ, რისკის გათვალისწინებით (ახალი დანერგილი პროფესიული პროგრამა, ახალი პერსონალი, ახალი მიღების ჯგუფი და ა.შ.) ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახური გადაამოწმებს:

- ა) სტუდენტთა მეცადინეობებზე დასწრების მდგომარეობას;
- ბ) მასწავლებელთა მიერ ლექციების ჩატარების აღრიცხვას;
- გ) სტუდენტთა აკადემიური მოსწრებას (უწყისებს);
- დ) პრაქტიკის ჩანაწერების დღიურს (ასეთის არსებობის შემთხვევაში);
- ე) შეფასების ინსტრუმენტებს;
- ვ) შეფასების მტკიცებულებებს;
- ზ) სასწავლო ცხრილს;
- თ) სასწავლო მასალებს (მატერიალური, საბიბლიოთეკო).

9. სასწავლო პროცესთან დაკავშირებული მტკიცებულებების ანალიზის შედეგად შესაძლებელია მოპოვებულ იქნეს უტყუარი ინფორმაცია:

- ა) პროფესიული სტუდენტების ინტერესზე ცალკეული პროგრამის ან მოდულის მიმართ, რაც შესაძლოა დაკავშირებული იყოს კონკრეტული მოდულის განმახორციელებელი პროფესიული განათლების მასწავლებლის კომპეტენციასთან;
- ბ) კონკრეტული მოდულის ან პროგრამის სირთულის ხარისხზე;
- გ) პროფესიული სტუდენტის მომზადების დონეზე;

- დ) პროფესიული განათლების მასწავლებლის ან ინსტრუქტორის მომზადების დონეზე/კვალიფიკაციაზე/კომპეტენციაზე/პიროვნულ თვისებებზე;
- ე) შეფასებისას გამოყენებული მეთოდების ადეკვატურობაზე; სასწავლო მასალების (მატერიალური, საბიბლიოთეკო) საკმარისობაზე;
- ვ) სასწავლო ცხრილების შესაბამისობაზე სასწავლო გეგმასთან;
- ზ) შეფასების ინსტრუმენტების ვალიდურობაზე;
- თ) შეფასების მტკიცებულებების ვალიდურობაზე;
- ი) მოდულის ზედმეტ სიმართივესა ან სირთულეზე და ა.შ.

10. წინამდებარე მუხლის მე-9 პუნქტის „ზ“ და „თ“ პუნქტებით მოცემული პროფესიული სტუდენტის შეფასებასთან დაკავშირებული დოკუმენტების ვალიდურობის დადგენის მიზნით ხორციელდება მათი ვერიფიკაცია უნივერსიტეტში განსაზღვრული წესის შესაბამისად.

მუხლი 3. კვლევების განხორციელების პროცედურა და პერიოდულობა

1. ნებისმიერი სახის კვლევებს უნივერსიტეტში ახორციელებს ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახური პროფესიული განათლების განმახორციელებელ სტრუქტურულ ერთეულებთან კომუნიკაციით;
2. საჭიროების შემთხვევაში კვლევების ჩატარების მიზნით (შრომის ბაზრის კვლევა) შესაძლებელია მოხდეს უნივერსიტეტის მიერ სხვა ორგანიზაციის ან პირების დაქირავება (მკვლევარი/კვლევის განმახორციელებელი ორგანიზაცია).
3. ფოკუს ჯგუფის ან ინტერვიუების შემთხვევაში კვლევის ინსტრუმენტი/ძირითადი კითხვები დგინდება თითოეული შემთხვევისათვის ინდივიდუალურად. მტკიცდება შესაბამისი ოქმით ან/და აუდიოჩანაწერით და დასწრების ფურცლებით.
4. კვლევის პერიოდულობა განისაზღვრება თითოეული ამოცანისთვის ინდივიდუალურად. კერძოდ:
 - ა) პროფესიული სტუდენტის ზოგადი კმაყოფილების კვლევა პროგრამის განხორციელების პერიოდში მინიმუმ ერთჯერ;
 - ბ) პერსონალის (პროფესიული განათლების მასწავლებელი და ადმინისტრაციული) კმაყოფილების კვლევა წელიწადში ერთჯერ;
 - გ) პროფესიული სტუდენტის მიერ სასწავლო პროცესის შეფასება პროგრამის განხორციელების პერიოდში მინიმუმ ერთჯერ;
 - დ) კურსდამთავრებულის მიერ პროფესიული საგანმანათლებლო პროგრამის შეფასება ორ წელიწადში ერთჯერ;

ე) დამსაქმებლის მიერ პროფესიული საგანმანათლებლო პროგრამების შეფასება ორ წელიწადში ერთჯერ;

ვ) პროფესიული განათლების მასწავლებლების მიერ სასწავლო პროცესის შეფასება პროგრამის განხორციელების პერიოდში მინიმუმ ერთჯერ;

ზ) ფოკუს ჯგუფი ან ინდივიდუალური ინტერვიუება, ასევე მტკიცებულებების კვლევა შესაძლებელია ჩატარდეს საჭიროებისამებრ.

5. კვლევის სიხშირე შესაძლებელია განისაზღვროს წინამდებარე დოკუმენტში მითითებული პერიოდულობისაგან განსხვავებული სიხშირით საჭიროებიდან გამომდინარე.

6. ელექტრონული გამოკითხვების, ჯგუფური ან/და ინდივიდუალური ინტერვიუების, ამასთან მტკიცებულებების გადამოწმების შედეგად მიღებული ინფორმაციის ანალიზი და ანგარიშების მომზადება ხორციელდება კვლევების დასრულებიდან ერთი თვის ვადაში ან/და საჭიროებისამებრ.

7. ელექტრონული გზით ჩატარებული კვლევები ვალიდურად ითვლება იმ შემთხვევაში, თუ გამოკითხვაში მონაწილეობას იღებს რესპოდენტების არანაკლებ 50%-ისა.

8. კვლევების შედეგების ანალიზის შესახებ ანგარიშის მომზადებაზე პასუხისმგებელია კვლევების განმახორციელებელი, რომელიც შესაძლოა იყოს ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახური, სასწავლო პროცესების მართვის სამსახური ან დაქირავებული პირი ან ორგანიზაცია.

9. კვლევის შედეგებზე და რეკომენდაციებზე დაყრდნობით უნივერსიტეტის ვიცე-რექტორი ახორციელებს რეაგირებას, რომელიც შესაძლოა იყოს ხარვეზების გამოსწორების შესახებ დამატებითი დავალებების გაცემა ან შესაბამისი გაუმჯობესების სამოქმედო გეგმის მომზადება.

10. კვლევების შედეგად მიღებული ინფორმაცია შეიძლება გამოყენებულ იქნეს მომავალი საქმიანობის სწორად დასაგეგმად (პროგრამების დამატება/მოდულიზირება და ა.შ.).

11. უნივერსიტეტის მიერ განხორციელებული კვლევის შედეგებზე რეაგირების თაობაზე ინფორმაცია მიეწოდება კვლევაში მონაწილე დაინტერესებული მხარეებს/რესპოდენტებს, რაც აამაღლებს მათ მოტივაციას მიიღონ გამოკითხვაში მონაწილეობა და იყონ გახსნილები.